

Łódź, dnia 06 lutego 2024 r.

ŁPWIS.NS E.1611.3.6.2023.AM

Pani
Nina Niezabitowska-Kowalczyk
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Łodzi
ul. Przybyszewskiego 10
91-189 Łódź

Sprawozdanie z kontroli doraźnej

Na podstawie art. 6 ust. 5, art. 51 i 52 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) i § 34 ust. 2 Regulaminu kontroli realizowanego przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną (zwaną dalej WSSE) w Łodzi, w Oddziale Nadzoru Epidemiologicznego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (zwaną dalej PSSE) w Łodzi, 91-189 Łódź, ul. Przybyszewskiego 10 w dniu 08.01.2024 r. przeprowadzona została kontrola doraźna w sposób zdalny przez:

- Alicję Michalak – starszego asystenta w Oddziale Nadzoru Epidemiologii WSSE w Łodzi, numer upoważnienia 1/2024 z dnia 03.01.2024 r.
- Angelinę Swaczynę – asystenta w Oddziale Nadzoru Epidemiologii WSSE w Łodzi, numer upoważnienia 2/2024 z dnia 03.01.2024 r.,

w zakresie:

1. Pracy w systemach informatycznych wykorzystywanych w nadzorze epidemiologicznym.

W ramach kontroli sprawdzone zostały posiadane uprawnienia pracowników do pracy w systemach informatycznych oraz poprawność i terminowość wpisów do systemów informatycznych.

2. Okres objęty kontrolą: 01.01.2023 r. – 08.01.2024 r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w sposób zdalny tj. analizując przesłane drogą elektroniczną dokumenty i pisemne informacje niezbędne do przeprowadzenia kontroli. Dokonano również weryfikacji uzyskanych informacji poprzez sprawdzenie ich w systemach SEPIS, Epibaza, EWP i ROE.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie z uchybieniem na podstawie następujących ustaleń:

W PSSE w Łodzi w Oddziale Nadzoru Epidemiologicznego aktualnie zatrudnionych jest 28 osób w tym:

- w Sekcji Zapobiegania i Zwalczania Chorób Zakaźnych i Niezakaźnych – 10 osób (razem z kierownikiem sekcji)

- w Sekcji Nadzoru nad Placówkami Służby Zdrowia – 11 osób

- w Sekcji Szczepień Ochronnych – 7 osób

Wszyscy pracownicy Sekcji Zapobiegania i Zwalczania Chorób Zakaźnych i Niezakaźnych mają dostęp do systemów informatycznych takich jak: SEPIS, Epibaza, ROE, EWP i SRWE. 6 pracowników tej sekcji między innymi przeprowadza wywiady epidemiologiczne, zaś 4 pracowników wprowadza dane do ww. systemów.

W 2023 r. nie byli zatrudniani nowi pracownicy w Sekcji Zapobiegania i Zwalczania Chorób Zakaźnych i Niezakaźnych PSSE w Łodzi. Ostatni nowy pracownik do tej sekcji został zatrudniony w 2022 r. i został wprowadzony we wszystkie zagadnienia sekcji oraz otrzymał dostęp do wszystkich stosowanych systemów informatycznych.

W 2023 r. zarejestrowano w systemie informatycznym EWP 34 zgony z powodu COVID-19. Zgodnie z informacją przekazaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (zwanego dalej PPIS) w Łodzi i w trakcie kontroli zweryfikowaną w systemie EWP, 16 zgonów zostało wprowadzonych do systemu na bieżąco, zaś w listopadzie 2023 r. 18 zaległych zgonów z powodu COVID-19 zostało wprowadzonych do systemu EWP zbiorczo. Zgodnie z oświadczeniem PPIS w Łodzi zaległe zgony zostały wprowadzone do systemu jednocześnie z winy pracownika. Ponadto zgodnie z przekazaną przez PPIS w Łodzi informacją, zgony są wprowadzane do systemu niezwłocznie po otrzymaniu poprawnego druku ZLK-5. W sytuacjach, gdy druki ZLK-5 wymagają weryfikacji z uwagi na brak jednej z przyczyn zgonu, zgon ten nie jest wprowadzony do systemu do chwili przesłania poprawionego druku. Żadne zgony w systemie informatycznym EWP nie były w 2023 r. edytowane.

PPIS w Łodzi pismem znak: PIS.EP.W.9014.28.2023.KH z dnia 19.12.2023 r. przypomniał podmiotom leczniczym na nadzorowanym terenie o konieczności terminowego zgłaszania zakażeń, chorób zakaźnych i zgonów z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, w tym zgonów z powodu COVID-19. Ponadto PPIS w Łodzi w ww. piśmie przypomniał, że zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r., poz. 1284 ze zmianami) powyższych zgłoszeń dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od ich podejrzenia lub rozpoznania.

W 2023 r. w systemie informatycznym ROE pracownicy PSSE w Łodzi zarejestrowali 40 ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych i zakażeń jelitowych z terenu Łodzi oraz powiatu łódzkiego-wschodniego, o etiologii:

Salmonella - 32 ogniska,

Escherichia coli - 5 ognisk,

Giardia lamblia - 1 ognisko,

Norowirusy - 1 ognisko,

Nieustalona etiologia - 2 ogniska.

Wśród ww. ognisk były ogniska rodzinne i instytucjonalne (np. DPS). W ogniskach tych chorowało od 2 do 44 osób. Każde z tych ognisk wymagało przeprowadzenia szczegółowego dochodzenia epidemiologicznego.

W 2023 r. pracownicy Sekcji Zapobiegania i Zwalczania Chorób Zakaźnych i Niezakaźnych przeprowadzili 5019 wywiadów z osobami, u których stwierdzono zakażenie wirusem SARS-CoV-2. Wywiady epidemiologiczne z osobami, u których stwierdzono zakażenie wirusem SARS-CoV-2 przeprowadzane były przez pracowników Sekcji Zapobiegania i Zwalczania Chorób Zakaźnych i Niezakaźnych na bieżąco w godzinach pracy tj. 7:30-15:05. Po godzinach pracy PSSE w Łodzi oraz w dni wolne od pracy, wywiady przeprowadzane były przez osoby dyżurujące. W zależności od potrzeb dyżur pełniła jedna lub więcej osób.

Pozytywne wyniki badań w kierunku zakażenia wirusem SARS-CoV-2 są zgłaszane do PPIS w Łodzi w następującej formie:

- poprzez wprowadzenie do systemu gabinet.gov pozytywnych wyników testów antygenowych. Tak wprowadzone zgłoszenia, zaciągane są automatycznie do systemu SEPIS,
- poprzez wystawienie przez lekarzy poprzez system gabinet.gov formularzy ZLK-1 z podejrzeniem/rozpoznanie COVID-19.
Tak wprowadzone zgłoszenia zaciągane są do systemu EpiBaza,
- poprzez przesłanie zgłoszeń ZLK-1 i ZLB-1 na drukach papierowych. Zgłoszenia w formie papierowej są przez pracowników Sekcji Zapobiegania i Zwalczania Chorób Zakaźnych i Niezakaźnych wprowadzane do systemu SEPIS.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez PPIS w Łodzi, w 2023 r. 1626 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2 (tj. ok. 14 % wszystkich zgłoszeń) zostało zgłoszonych w formie papierowej, natomiast 9978 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2 zostało zgłoszonych w formie elektronicznej do systemów SEPIS i EpiBaza.

Wywiady epidemiologiczne z osobami zakażonymi wirusem SARS-CoV-2 zostały przeprowadzone w przypadku dostępnych danych kontaktowych do osoby zakażonej wirusem SARS-CoV-2. W przypadku braku takich danych, pracownicy przeprowadzający wywiady starali się je ustalać poprzez szpital, czy też poradnię wskazaną w zgłoszeniu.

W 2023 r. zostały zgłoszone do PPIS w Łodzi 42 przypadki NOP. Zgłoszenia te były przekazywane do PSSE w Łodzi drogą mailową, drogą poczty tradycyjnej lub składane bezpośrednio w siedzibie PSSE w Łodzi. Wszystkie te zgłoszenia wymagały wprowadzenia danych do systemów informatycznych SEPIS, ESND i EpiBaza (do dnia 01.03.2023 r. – zgodnie z pismem GIS znak: EP.734.4.2023 z dnia 01.03.2023 r. przekazanym do wszystkich PPIS w województwie pismem ŁPWIS znak: ŁPWIS.NS E.966.3.7.2023.SK z dnia 02.03.2023 r.)

W 2023 roku pracownicy Sekcji Zapobiegania i Zwalczenia Chorób Zakaźnych i Niezakaźnych przeprowadzali wywiady epidemiologiczne w związku ze zgłoszeniami podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne oraz zakażeń i wprowadzali do systemu EpiBaza te wywiady. Analizie poddano wybrane choroby zakaźne, takie jak:

- choroba meningokokowa - w rocznym meldunku MZ -56 na terenie Łodzi i powiatu łódzkiego wschodniego zostały zarejestrowane 4 przypadki choroby meningokokowej. Wszystkie wywiady epidemiologiczne zostały wprowadzone do systemu EpiBaza i zakończone,

- legioneloza - w roku 2023 na terenie objętym nadzorem PPIS w Łodzi zostało zgłoszonych łącznie 11 przypadków tej choroby, z tego 10 zachorowań na chorobę legionistów i 1 zachorowanie na gorączkę Pontiac. Wszystkie wywiady zostały wprowadzone i zakończone w systemie EpiBaza,

- odra - na terenie objętym nadzorem PPIS w Łodzi w 2023 roku zgłoszono 1 przypadek podejrzenia odry. Przypadek ten w systemie EpiBaza został oznaczony jako „nie do raportu”, z uwagi na wykluczenie tej choroby badaniem serologicznym przeciwciał przeciwdrobnoustrojowych IgM.

- różyczka - w rocznym meldunku Mz -56 na terenie Łodzi i powiatu łódzkiego wschodniego zgłoszono 6 przypadków różyczki, z których wszystkie zostały wprowadzone do systemu EpiBaza i zakończone,

- ostre porażenia wiotkie u dzieci do 15 roku życia - na terenie objętym nadzorem PSSE w Łodzi w 2023 roku nie zgłoszono żadnego przypadku OPW u dziecka do 15 roku życia.

Zgłoszenia podejrzeń lub rozpoznania chorób są częściowo zgłaszane przez lekarzy do PPIS w Łodzi za pośrednictwem systemu gabinet.gov. Zgłoszenia te są automatycznie zaciągane do systemu EpiBaza. Pozostałe zgłoszenia dokonywane są w formie papierowej. Zgłoszenia w formie papierowej są wprowadzane do systemów EpiBaza i SEPIS przez pracowników Sekcji Zapobiegania i Zwalczenia Chorób Zakaźnych i Niezakaźnych.

Przykładowo, według informacji przekazanych przez PPIS w Łodzi, w 2023 r. zgłoszenia wybranych chorób zakaźnych zostały dokonane w ilości:

- ospa wietrzna – 2411 zgłoszeń, z tego 1136 zgłoszeń w formie papierowej, tj. ok. 47 %
- płońca - 593 zgłoszeń, z tego 241 zgłoszeń w formie papierowej, tj. ok. 41 %
- krztusiec - 209 zgłoszeń, z tego 176 zgłoszeń w formie papierowej, tj. ok. 84 %
- grypa – 1666 zgłoszeń, z tego 497 w formie papierowej, tj. ok. 30 %
- RSV - 143 zgłoszenia, z tego 77 zgłoszeń w formie papierowej, tj. ok. 54 %
- borelioza - 434 zgłoszenia, z tego 230 zgłoszeń w formie papierowej, tj. ok. 53 %
- wirusowe zakażenia jelitowe - 341 zgłoszeń, z tego 300 zgłoszeń w formie papierowej, tj. ok. 88 %
- biegunki - 541 zgłoszeń, z tego 231 zgłoszeń w formie papierowej, tj. ok. 43 %
- HIV/AIDS - 138 zgłoszeń – wszystkie w formie druków papierowych (ZLB-1/ZLK-1), tj. 100%
- Klebsiella pneumoniae - 539 zgłoszeń - wszystkie w formie druków papierowych (ZLB-1/ZLK-1), tj. 100%
- Clostridioides difficile - 1199 zgłoszeń - wszystkie w formie druków papierowych (ZLB-1/ZLK-1), tj. 100%.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 9.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność oceniono pozytywnie z uchybieniem.

Stwierdzono następujące uchybienie :

1. Wpisanie do systemu informatycznego EWP z kilkumiesięcznym opóźnieniem zbiorczo 18 zgonów z powodu COVID-19.

W związku z dokonanymi w trakcie ww. kontroli ustaleniami Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaleca:

1. Wpisywanie danych do systemów informatycznych wykorzystywanych w nadzorze epidemiologicznym na bieżąco, bez zbędnej zwłoki i bez ich gromadzenia.

Należy zwrócić uwagę na duże ilości zgłoszeń zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne obsługiwane w 2023 r. przez pracowników Sekcji Zapobiegania i Zwalczania Chorób Zakaźnych i Niezakaźnych. Zgłoszenia te są wpisywane przez pracowników Sekcji Zapobiegania i Zwalczania Chorób Zakaźnych i Niezakaźnych do kilku systemów informatycznych wykorzystywanych w nadzorze epidemiologicznym, pomiędzy którymi aktualnie nie funkcjonuje jeszcze pełne powiązanie. Zwraca również uwagę duża liczba wpisanych w 2023 r. do ROE ognisk zatruc pokarmowych i zakażeń jelitowych, zwłaszcza iż każde z tych ognisk wymagało przeprowadzenia szczegółowego dochodzenia epidemiologicznego.

O wykonaniu ww. zaleceń i podjętych w związku z nimi działaniach należy pisemnie poinformować Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego do dnia 29.02.2024 r.

Sprawozdanie z kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Stosownie do treści art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) kierownik jednostki kontrolowanej ma prawo do przedstawienia swojego stanowiska w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego sprawozdania do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

STARSZY ASYSTENT
W ODDZIALE NADZORU EPIDEMIOLOGII
Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Łodzi

Alicja Michalak
mgr farm. Alicja Michalak

(podpisy i pieczętki kontrolerów)

ASYSTENT
W ODDZIALE NADZORU EPIDEMIOLOGII
Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Łodzi

Angelina Swaczyna
mgr Angelina Swaczyna

ŁÓDZKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY

dr n. o zdrowiu Mirosława Wiatrowska
(podpis i pieczęć ŁPWIS)

